

اهداف میانی حکومت اسلامی

نویسنده:

زهرا آبیانی

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

عنوان و نام پدیدآور	: آبیاتی، زهرا، ۱۳۵۵	سرشناسه
مشخصات نشر	: اهداف میانی حکومت اسلامی / نویسنده زهرا آبیاتی	عنوان
مشخصات ظاهری	: روش بهاری، ۱۴۰۲	مشخصات نشر
شابک	: ۹۷۸-۰-۶۲۲-۴۸۷۱-۱	مشخصات ظاهری
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا	شابک
موضوع	: عدالت اجتماعی — جنبه‌های مذهبی — اسلام	وضعیت فهرست‌نویسی
موضوع	: Social justice -- Religious aspects -- Islam	موضوع
موضوع	: حکومت دینی — اسلام و سیاست	موضوع
موضوع	: Islam and politics-- Polity (Religion)	موضوع
ردیف‌نامه کنگره	: BP۲۳۱	ردیف‌نامه کنگره
ردیف‌نامه دیوبی	: ۲۹۷/۴۸۲۲	ردیف‌نامه دیوبی
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۹۷۹۱۴۹۲	شماره کتاب‌شناسی ملی

اهداف میانی حکومت اسلامی

عنوان: اهداف میانی حکومت اسلامی

نویسنده: زهرا آبیاتی

طراح جلد: گروه طراحی پلکان

ناشر: رویش بهاری

مدیر تولید: امیر حیدری

شابک: ۱-۳۸-۴۸۷۱-۶۲۲-۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۵۱۵

نوبت چاپ: اول پاییز ۱۴۰۳ ۱۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، پلاک ۱۲۷۸، واحد ۹ - تلفن: ۰۲۶۶۳۱۳۸۷ - همراه: ۰۹۳۹۸۱۰۵۹۹۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
-------	------

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه

فصل نخست

اهداف میانی حکومت اسلامی

۱۳	اهداف میانی حکومت
۱۵	حکومت در لغت
۱۵	در اصطلاح
۱۶	مفهوم حکومت اسلامی
۱۶	واژه‌های مرتبط با حکومت
۱۶	حاکمیت در لغت
۱۷	در اصطلاح
۱۷	حکومت دینی
۱۷	در لغت

۱۷	در اصطلاح
۲۰	انواع حکومت دینی
۲۱	تفاوت حکومت اسلامی با دیگر حکومت‌ها
۲۶	ویژگی‌های حاکم
۲۸	تفاوت خصال و شرایط حاکم
۲۸	ضرورت تشکیل حکومت اسلامی
۳۰	عدالت در لغت
۳۱	در اصطلاح
۳۳	انسیاء و ایجاد ملکه عدالت
۳۴	اجرای عدالت در حکومت انسیاء الهی

فصل دوم

اهداف اجتماعی و فرهنگی

۴۱	تعريف عدالت اجتماعی
۴۳	اهمیت عدالت اجتماعی
۴۵	گسترش عدالت
۴۶	اقامه عدل توسط حکومت
۴۷	مساوات و برابری در برابر قانون
۴۹	عدم به کارگیری نزدیکان و افراد ناشایست حکومتی و طرد کم خردان و نزدیکان
۵۱	اجرای قوانین شرعی
۵۱	برپایی عدالت اجتماعی
۵۲	عدالت فرهنگی
۵۲	ارتقاء فرهنگ عمومی جامعه
۵۳	لزموم امر به معروف و نهی از منکر

۵۴	برخورداری از حق تحصیل رایگان
۵۵	تربیت بدنی رایگان
۵۶	رسیدن به مقام خلیفه‌الله‌ی
۵۹	اهمیت حقوق متقابل مردم و حکومت‌ها
۶۰	حفظ شرافت و عزت مردم

فصل سوم

اهداف اقتصادی

۶۵	تعريف عدالت اقتصادی
۶۵	اهمیت عدالت اقتصادی
۶۶	معیارها و اصول عدالت اقتصادی
۶۶	اصل مشارکت
۶۷	اصل توزیع
۶۷	اصل باز توزیع یا توزیع مجدد
۶۸	اصل هماهنگی (تعادل هدایت‌شونده)
۶۹	راهکارهای ایجاد عدالت اقتصادی
۶۹	تأمین زندگی از کارافتدگان
۷۰	مبارزه با تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی
۷۲	توجه به حقوق کشاورزان و کارگران
۷۳	امنیت شغلی
۷۳	مبارزه با ریشه‌های رانت‌خواری
۷۴	ناظارت بر مبادلات تجاری

فصل چهارم

اهداف سیاسی

۷۷	بینش و سیاست حاکم و حکومت
۷۷	عدم جدایی دین از سیاست
۷۸	تدبیر حاکمان در زمان بحران و جنگ
۷۹	ایجاد امت واحد
۸۰	مبازه با کفر و طاغوت
۸۱	جهاد در مقابل فتنه‌ها
۸۲	بینش سیاسی
۸۳	بینش و سیاست مردم در حکومت
۸۳	نصیحت و مشارکت سیاسی
۸۴	ولایت‌پذیری
۸۸	لزوم اتحاد و همبستگی مردم با حکومت
۹۳	فهرست منابع

هر حکومتی برای تشکیل و بقاء نیازمند دنبال کردن اهدافی می‌باشد که حکومت اسلامی هم از این مقوله مستثنی نیست. حکومت اسلامی هم اهدافی را دنبال می‌کند که شامل اهداف بلندمدت و میان‌مدت می‌باشد. این کتاب با «اهداف حکومت اسلامی» به بررسی اهداف میانی حکومت پرداخته است. از اهداف حکومت در این کتاب با عنوان عدالت یاد شده است که شامل عدالت اجتماعی - فرهنگی - سیاسی - اقتصادی است. اهداف عدالت اجتماعی عبارتند از گسترش عدالت، اقامه عدل توسط حکومت و .... اهداف فرهنگی شامل ارتقاء فرهنگ عمومی جامعه، لزوم امر به معروف و نهی از منکر و ... است و اقتصادی عبارت است از اصل مشارکت، اصل توزیع و نیز سیاسی شامل مواردی چون، قانون و حکومت، همکاری با حاکمان در زمان بحران و جنگ و ... می‌باشد که همه این موارد به هدف بلند مدت که رسیدن به مقام خلیفه‌الله‌ی است برمی‌گردد.

از آنجایی که انسان اجتماعی آفریده شده است تنها زندگی کردن برایش سخت و بسیار دشوار است و زندگی اجتماعی هم قاعده و قانون‌های خاص را دنبال می‌کند که احتیاج به قانون و قانون‌گذار و مجری قانون دارد؛ لذا از این مجموعه به عنوان حکومت یاد می‌شود؛ حکومت متشکل از مردم و حاکم و قانون است. پس بشر برای حیات هدف‌دار خود احتیاج به اجتماع و احتمام هم در زیر سایه سار حکومت ممکن می‌باشد؛ لذا مبحث حکومت از همیاز برای دانشمندان و فلاسفه و دین مبین اسلام مهم و از تمام زوایا آن را مورد نقد و بررسی قرار داده‌اند و در این راستا حکومت به انواع مختلفی قابل تقسیم‌بندی است.

حکومت‌های استبدادی، حکومت‌های حزبی و حکومت‌های پادشاهی و سلطنتی و...؛ ولی حکومت در دین مبین اسلام نه موروثی است و نه استکباری، حکومت اسلامی حکومتی است مشروطه و مقیده به احکام و قوانین دین اسلام و حکومت در چارچوب دین تعریف می‌شود که عدالت، امنیت، صداقت، احقيق حقوق، ظلم‌ستیزی، حرمت نهادن به انسان، تأمین معاش و فراهم آمدن رفاه عمومی، ترویج و گسترش معنویت بسط دانش مؤلفه‌هایی هستند که اصول اسلامی و ساختار حکومت اسلامی را تشکیل می‌دهند که هر حکومت مقتدری باید بدان‌ها تأسی کند. پایبندی به این اصول نه تنها برای جهان اسلام و

۱۰/ اهداف میانی حکومت اسلامی

سیاستمداران اسلامی؛ بلکه برای همه‌ی جوامعی که از حاکمیت زر و زور متنفر هستند این موارد را اهداف خود قرار دهند، و حکومت اسلامی هدفش پایبندی به شریعت می‌باشد.

این کتاب از چهار فصل تشکیل شده که در فصل اول به کلیات و مفاهیمی چون حکومت، حکومت اسلامی و عدالت می‌پردازد. و در فصل دوم به اهداف عدالت اجتماعی و فرهنگی به مباحثی چون اقامه عدل توسط حکومت، برقراری عدالت اجتماعی و فرهنگی، ارتقاء فرهنگ عمومی جامعه و رسیدن به مقام خلیفه‌الله‌ی است. و در فصل سوم به اهداف اقتصادی و بیان عدالت اقتصادی و راهکارهای عدالت اقتصادی پرداخته است.

و در فصل چهارم به اهداف سیاسی حکومت؛ بینش و سیاست حاکم و بینش و سیاست مردم است پرداخته است.